

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Kvk.II.37.098/2008/4.szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a személyesen eljáró I.-II.r. kérelmezőknek az Országos Választási Bizottság 2008. február 21. napján kelt 61/2008./II.21./ számú határozata bírósági felülvizsgálata iránti kérelme tárgyában az alulírott helyen és napon meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság az Országos Választási Bizottság 61/2008./II.21./ számú határozatát helybenhagyja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A kérelmezők 2008. február 21. napján kifogást terjesztettek elő az Országos Választási Bizottsághoz /a továbbiakban: OVB/. Kifogásukban a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény /a továbbiakban: Ve./ 3.§-ának a/ pontjában foglalt, a választás tisztaságának megóvása, a választási csalás megakadályozása alapelvek megsértésére hivatkozással előadták, hogy a 114/2007./IV.18./ OVB határozattal hitelesített országos népszavazási kezdeményezésben folytatott aláírásgyűjtés során, az aláírásgyűjtő ívet már aláírt személyek adatait a választó polgárok az aláíráskor megismerhetik. Álláspontjuk szerint ezzel sérülnek a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LIII. törvényben /a továbbiakban: Sztv./ foglalt jogok, továbbá a Ve. 6.§-ában foglalt személyes adatok védelméhez való jog is. A kérelmezők kérték az OVB-t, hogy

1. állapítsa meg az aláírásgyűjtéssel kapcsolatban felmerült jogsértés tényét,
2. tiltsa el az aláírásgyűjtő személyeket a további jogsértéstől,
3. határozza meg a további jogsértés megakadályozása érdekében, hogy milyen feltételeket kell biztosítani az aláírásgyűjtőknek ahhoz, hogy az íveket aláíró egyes választó polgárok az íven szereplő más választó polgárok személyes adatait ne ismerhessék meg, továbbá
4. semmisítse meg e jogsértés ténye alapján az eddig gyűjtött aláírásokat.

Az OVB a 2008. február 21. napján kelt 61/2008./II.21./ számú határozatával a kifogást elutasította. A határozat indokolásában megállapította, hogy az aláírásgyűjtésnek a kifogásban vázolt rendje megfelel a Ve. és végrehajtási szabályai vonatkozó rendelkezéseinek. Kifejtette továbbá, hogy egyéb, az aláírásgyűjtés konkrét mechanizmusára vonatkozó tiltó rendelkezés hiányában az aláírásgyűjtő ív mintájának formája szükségszerűen maga után vonja, hogy az aláíró választó polgárok személyes adatai a konkrét ívet később aláírók számára megismerhetővé válnak. Álláspontja szerint nincs hatásköre megállapítani a jogszabályoknak megfelelő eljárás jogsértését e hiányzó, csak a jogalkotó által pótolható garancia okán.

A kérelmezők a Legfelsőbb Bírósághoz 2008. február 24. napján érkezett felülvizsgálati kérelmükben az OVB határozatának megváltoztatását és a kifogásukban foglaltak teljesítését, továbbá a Ve. 84.§-ának /6/ bekezdése alkalmazásával szóbeli nyilatkozattételi lehetőséget kértek.

Álláspontjuk szerint a határozat rendelkező része és indokolása között nincs összhang, mert az OVB a kifogást elutasította, ugyanakkor az aláírásgyűjtés jogszabálysértő voltát nem vitatta. Kifejtették, hogy az aláírásgyűjtés rendje nem felel meg a Ve. és végrehajtási jogszabályai rendelkezéseinek. A Ve. 6.§ /1/ bekezdésének, 59.§ /2/ bekezdésének, 116.§-ának, 118.§ /2/ bekezdésének helyes értelmezése szerint ugyanis "az ajánló személyére vonatkozó adatok" alatt az aláírásgyűjtő ívet kitöltő és aláíró "támogató személy személyét és személyes adatait" kell érteni, az ajánló személyre vonatkozó adatok pedig nem nyilvánosak.

Álláspontjuk szerint az OVB a határozatában tényként kezelte, hogy az aláírásgyűjtő ív mintája nem felel meg a Ve. 6.§-ának /1/ bekezdésében és 59.§-ának /2/ bekezdésében foglaltaknak, ennek ellenére az aláírásgyűjtés jogsértésének tényét nem állapította meg, és a jogkövetkezményekről sem rendelkezett. Vonatkozó okfejtése ellentétben áll a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény /a továbbiakban: Alkotmány/ 2.§-ának /1/ bekezdésével, 59.§-ának /1/ bekezdésével, a Ve. 6.§-ának /1/ bekezdésével, 59.§-ának /2/ bekezdésével, és sérti - konkrét jogszabályhely megjelölése nélkül - az Sztv-nek "a személyre és személyes adatokra" vonatkozó rendelkezéseit.

Az OVB továbbá nem vette figyelembe, hogy az aláírásgyűjtési ív mintáját már nem lehetett volna alkalmazni, mivel a "Választási törvénynek az országos népszavazáson történő végrehajtásáról" kiadott 5/2008./I.22./ ÖTM rendelet /a továbbiakban: ÖTM r./ 35.§-ának /3/ bekezdés m/ pontja a "Választási törvénynek a végrehajtásáról a helyi népszavazáson és a helyi népi kezdeményezésen" tárgyában kiadott 29/2000./X.27./ BM rendeletet /a továbbiakban: BM r./ hatályon kívül helyezte. Az országos népszavazás aláírásgyűjtő ív mintáját és alkalmazását a BM r. vezette be. Az ÖTM r. a hatályon kívül helyezett rendeletben foglalt minta alkalmazásában átmeneti rendelkezéseket - a megkezdett aláírásgyűjtések mikénti folytatására - nem tartalmaz, ebből következően a mintát és az azzal összefüggő eljárást változatlan formában nem lehetett volna alkalmazni.

A kérelmezők a Legfelsőbb Bíróságot arra kérték, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény /a továbbiakban: Abtv./ 38.§-ának /1/ és /2/ bekezdése alapján - a bírósági eljárás felfüggesztése mellett - az Alkotmánybíróságnál kezdeményezzen eljárást, mert álláspontjuk szerint az ÖTM r. nem felel meg az alkotmányossági követelményeknek, mert - a BM r-et úgy helyezi hatályon kívül, hogy az új szabályozás nem tartalmaz rendelkezést arra vonatkozóan, hogy a miniszteri rendelet hatályba lépése előtt hitelesített aláírásgyűjtő ívek alapján megkezdett aláírásgyűjtési eljárás milyen íven folytatható, a BM r. aláírásgyűjtő ív mellékletében foglalt minta nem alkalmas arra, hogy a Ve. 6.§-ának /1/ bekezdése és 59.§-ának /2/ bekezdése szerinti személyes adatok védelmére vonatkozó alapvető jogot biztosítsa, továbbá - az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát csak törvényben, illetve annak mellékletében lehetett volna szabályozni.

A Legfelsőbb Bíróság a kérelmezőknek 2008. február 27. napján - a kérelem beérkezését követő harmadik napon - szóbeli nyilatkozattételi lehetőséget biztosított. A kérelmezők kifogásolták, hogy a Legfelsőbb Bíróság a szóbeli nyilatkozattételre a Ve. 84.§-ának /3/ bekezdésében foglalt három napos határidőt lekésve adott csak lehetőséget.

Érdemben fenntartották és megismételték az írásbeli jogorvoslati kérelmükben foglaltakat mind az OVB határozat jogsértő voltára, mind az ÖTM r. Alkotmányt sértő voltára vonatkozóan.

A kérelmezőknek a Legfelsőbb Bíróság elintézési határidőt sértő magatartására vonatkozó kifogása alaptalan. A Ve. 84.§-ának /3/ bekezdése szerint a bírósági felülvizsgálat iránti kérelemről a bíróság a felterjesztésétől számított három napon belül dönt. A Legfelsőbb Bíróság Kezelőirodájának érkeztető bélyegzője alapján megállapítható, hogy a kérelem felterjesztésének időpontja 2008. február 24., így a 2008. február 27. napjára kitűzött időpont nem került késedelmesen meghatározásra.

A kérelmezők bírósági felülvizsgálati kérelme érdemben sem alapos.

Az OVB határozatának indokolási része a kifogás tárgyában - annak keretei között - jogsértést nem állapított meg, kifejezetten azt rögzítette, hogy az aláírásgyűjtésnek a kérelmezők által ismertett rendje a Ve-nek megfelel. A saját hatáskör hiányára vonatkozó megállapítás nem a vizsgált aláírásgyűjtő ív alkalmazása jogszerűségét érinti, hanem arra vonatkozik, hogy a BM r. alapján elkészített aláírásgyűjtő ív, mint a miniszteri rendelet része, jogszabály, amelynek törvényességi vizsgálatára nincs az OVB-nek, mint jogalkalmazó szervnek lehetősége. A kérelmezők ezért a határozat rendelkező része és indokolása közötti összhang hiányára, továbbá arra, miszerint az OVB a határozatában tényként kezelte azt, hogy az aláírásgyűjtő ív mintája nem felel meg a Ve. 6.§-ának /1/ bekezdésében és 59.§-ának /2/ bekezdésében foglaltaknak, tévesen hivatkoztak. Az OVB határozata így az Alkotmánynak a kérelmezők által megjelölt rendelkezéseit nem sértette meg.

Tény, hogy az ÖTM r. 35.§-ának /3/ bekezdés m/ pontja alapján hatályát veszti a BM r. Az ÖTM r. visszamenőleges hatályú rendelkezést a BM r. hatálya alatt megindult, már a korábban hitelesített aláírásgyűjtő ívek alkalmazásával folyamatban lévő országos népszavazási kezdeményezésben folytatott aláírásgyűjtésre nem tartalmaz, ezért jogszabályi rendelkezés hiányában alaptalan a kérelmezők azon állítása, hogy a kifogásukkal érintett aláírásgyűjtés során az alkalmazott aláírásgyűjtési ív már nem alkalmazható.

A kérelmezők alaptalanul hivatkoznak arra is, hogy a személyes adatok kezelésének módja - amely lehetővé teszi azt, hogy az aláírásgyűjtő ívet aláírók nevét és személyi számát, mint személyes adataikat más is megismerje - a személyes adatok sérelme okából jogsértő, mert a személyes jog jogosultját a rendelkezési jog és a hozzájárulás joga megilleti.

A Legfelsőbb Bíróság a Ve. 6.§-ának /1/ bekezdése, az Sztv. 1.§-ának /1/ bekezdése, valamint az Sztv. 2.§-ának 6. pontja összevetése alapján azt állapította meg, hogy az aláíró ívet aláíró személyek maguk rendelkeztek a személyes adataikról, amikor lehetővé tették, hogy azokat az aláírásgyűjtő ívet utóbb aláíró személyek is megismerhessék, ez a hozzájárulásra utaló magatartás a jogsértés megállapíthatóságát kizárja.

A kérelmezők kifogásával érintett aláírásgyűjtésre az aláírásgyűjtő ív hitelesítése után hatályba lépett ÖTM r. nem tartalmaz visszamenőleges hatályú rendelkezést, és a kérelmezőknek az ÖTM r-re vonatkozó alkotmányossági kifogásai nem előkérdése a jelen eljárás mikénti elbírálásának, hiszen az ÖTM r. alkalmazva nem lett, ezért a Legfelsőbb Bíróság az Abtv. 38.§-ának /1/ bekezdése alapján az Alkotmánybíróságnál eljárást nem kezdeményezett.

A fentiekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Ve. 84.§-ának /7/ bekezdésének a/ pontja alapján az OVB határozatát helybenhagyta.

A Legfelsőbb Bíróság végzése ellen a Ve. 84.§-ának /10/ bekezdése alapján további jogorvoslatnak helye nincs.

Budapest, 2008. február 25.

dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
dr. Kurucz Krisztina sk. előadó bíró,
dr. Fekete Ildikó sk. bíró